

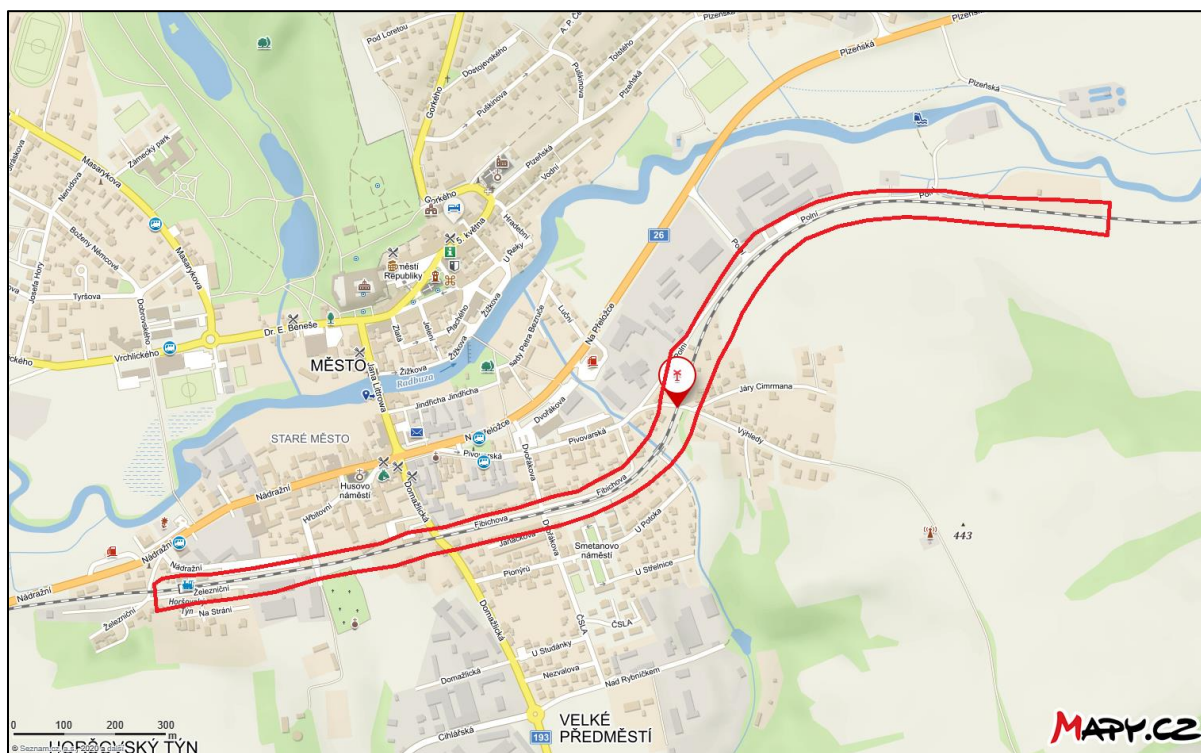
Biologický průzkum lokality pro plánovaný záměr „Výstavba PZZ P673 v km 8,288 a zrušení přejezdu P672 v km 7,474 na trati Staňkov – Poběžovice“

Úvod

Území plánovaného záměru tvoří pás podél železniční trati Staňkov – Poběžovice, v délce asi 2,2 km. Prochází městem Horšovský Týn – začíná u vlakové stanice a končí východně od města v zemědělské krajině nedaleko řeky Radbuzy. Zájmové území biologického průzkumu bylo vymezeno zadavatelem a je znázorněno na obrázku 1 a 2. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí přibližně 375–385 m.

Vybudování nového světelného přejezdového zabezpečovacího zařízení se závorami je plánováno na křížení železniční trati s místní komunikací ve východní části Horšovského Týna. Při východním okraji města je plánováno zrušení železničního přejezdu na polní účelové komunikaci. V celé délce vymezeného území bude podél kolejiště položena nová kabelizace.

Lokalita nezasahuje do žádného maloplošně zvláště chráněného území ani do lokalit soustavy Natura 2000 (ptačí oblasti, evropsky významné lokality).

Obr. 1 Přehledová mapa

Obr. 2 Vymezení zájmového území na ortofotomapě a lokalizace biotopu vegetace silikátových skal.

Rostliny a vegetační kryt

Byl proveden orientační botanický průzkum zaměřený na výskyt zvláště chráněných druhů cévnatých rostlin podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a dalších ochranně významných druhů rostlin a dále byla ve vymezeném území sledována přítomnost přírodních biotopů. Terénní návštěva proběhla dne 7.6.2021.

Fytogeograficky se území nachází v Českomoravském mezofytiku, ve fytogeografickém okrese Plzeňská pahorkatina vlastní. Následující text stručně popisuje vegetační kryt území směrem od jeho západního okraje.

Prakticky v celém území byl nedlouho před pochůzkou v prostoru kolejového lože a v jeho okolí (do vzdálenosti až 3 m) aplikován herbicid. V kolejišti proto nebyly nalezeny téměř žádné živé rostliny a vegetace navazující na trať místy také postupně odumírala (žloutnutí celých rostlin).

Západní okraj zájmového území se nachází v prostoru nádraží Horšovský Týn. Železnici zde při okrajích doprovází běžné druhy těchto antropogenních stanovišť – sveřep měkký (*Bromus hordeaceus*), locika kompasová (*Lactuca seriola*), mochna stříbrná (*Potentilla argentea*), jetel plazivý (*Trifolium repens*), starček obecný (*Senecio vulgaris*), mák polní (*Papaver argemone*) aj. V prostoru kolejiště se nenacházely živé rostliny.

200 m východně od budovy nádraží je asi 4 m od vnější koleje rozsáhlejší porost invazní křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*). Pokládka kabelů nebude pravděpodobně tento porost zasažen a realizací záměru tedy nehrozí další šíření tohoto druhu.

Následuje křížení s místní komunikací a dále od severovýchodního okraje hřbitova prochází trať v délce asi 180 m v zářezu (až ke křížení s komunikací II/193). Na jižní straně zářezu se v délce asi 100 m a výšce asi 2 m táhne obnažená skála (vznik při budování železnice). Na protější straně trati je skalní stěna kratší a nižší. Skalní výchoz na jižní straně odpovídá přírodnímu biotopu *štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin* (kód S1.2). Roste zde osladič obecný (*Polypodium vulgare*), kapraď samec (*Dryopteris filix-mas*), lomikámen zrnatý (*Saxifraga granulata*), ve spodní části vlaštovičník větší (*Chelidonium majus*) a kozlíček polníček (*Valerianella locusta*) aj. Především podél jižní strany trati je horní hrana zářezu lemována pásem dřevin s převahou lípy malolisté – mohutné stromy a hojně také v keřovém patře. Dále v tomto úseku roste podél zářezu líska obecná, jeřáb ptačí, bez černý, smrk ztepilý, břečtan popínavý, javor mléč, růže aj. Přímo na hraně zářezu jsou dřeviny pravidelně seřezávány.

V dalším úseku od křížení s komunikací II/193 až po přemostění přes Lazecký potok (480 m celkem) prochází trať zpočátku mělkým zářezem, dále v úrovni okolního terénu a na konci úseku je vedena po náspu. Na vegetace zde byl až do 2,5 m od okraje kolejového lože aplikován herbicid. Kolem trati rostou opět běžné druhy doprovázející železnici – sveřep střešní (*Bromus tectorum*), řeřišnice srstnatá (*Cardamine hirsuta*), kokoška pastuší tobolka (*Capsella bursa-pastoris*), rozrazil laločnatý (*Veronica sublobata*), rožec lepkavý (*Cerastium glutinosum*), kakost maličký (*Geranium pusillum*) aj. Na mezích dále od kolejiště rostou vytrvalé druhy ruderalních stanovišť – kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), ostružiníky (*Rubus idaeus*, *R. fruticosus* agg.). V příkopech podél trati se místy udržuje voda. V druhé polovině tohoto úseku lemuje železnici úzký, kosený trávník se vzrostlými smrky. Rostou zde luční druhy – ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), zvonek rozkladitý (*Campanula patula*), kopretina irkutská (*Leucanthemum ircutianum*), zplanělá tollice vojtěška (*Medicago sativa*) aj. Před přemostěním potoka se v délce asi 40 m nachází na železničním náspu (na jižní straně trati) pás dřevin s převahou růže a s roztroušenými mladými stromy a lemovaný hojně kopřivou dvoudomou.

Podél Lazeckého potoka je na severní straně trati úzký náznak lužní vegetace – vrba křehká, jasan ztepilý, olše lepkavá, v podrostu chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), pryskyřník plazivý (*Ranunculus repens*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*).

V dalším úseku o délce asi 300 je trať lemována zahradami. Pouze na začátku tohoto úseku je na náspu trati pás slivoní a dále od trati ruderalizované luční lado s převahou kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*), srhý říznačky (*Dactylis glomerata*) a lipnice luční (*Poa pratensis* agg.). A před železničním přejezdem s plánovanou stavbou zabezpečovacího zařízení je podél železnice pás koseného trávníku – jetel luční (*Trifolium pratense*), j. plazivý (*T. repens*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), pampeliška (*Taraxacum* sp.), řebříček obecný (*Achillea millefolium* agg.), jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*) aj.

Další úsek v délce asi 600 m lze vymezit od konce zahrad po místo plánovaného zrušení přejezdu na polní cestě. Severně zde lemují trať místní komunikace, jižně mez zarůstající dřevinami a silně eutrofizovaná splachy z výše položeného pole. Porosty křovin se stromy (převážně mladými) tvoří trnka obecná, růže, hloh, bříza bělokorá, jabloň domácí, javor mléč. Porosty lze hodnotit jako maloplošné, silně eutrofizované výskyty biotopu vysokých mezofilních křovin (K3). Dále roste na stráni především kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), kerblík lesní (*Anthriscus sylvestris*), svízel přítula (*Galium aparine*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*) a např. zplanělý orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*). Obdobný charakter má konec popisovaného úseku také na severní straně trati.

V posledním úseku dlouhém asi 250 m najdeme severně od trati intenzivně spásanou ohradu s muflony oddělenou od trati živým plotem tvořeným smrky. Jižně mezi tratí a polem pokračuje nejprve silně ruderalizovaná vegetace a dále pás dřevin – trnka obecná, třešeň ptačí, jabloň domácí, vrba křehká, růže.

Živočichové

Zoologický průzkum byl zaměřen hlavně na zjištění stavu dotčeného území, zde se nacházejících biotopů a potenciálního výskytu zvláště chráněných a jiných ohrožených druhů živočichů – obratlovců. Terénní průzkum proběhl v celém sledovaném území ve dnech 10. 6. a 10. 8. 2021. Sledováno bylo těleso trati a jeho bezprostřední navazující okolí – plánovaný záměr je velmi malého dosahu mimo samotné těleso trati a jeho potenciální negativní vlivy spíše omezené.

Zkoumané území bylo rozděleno na dva úseky, které byly charakterizovány podobnými podmínkami prostředí:

A. Úsek – od žel. stanice zhruba po ulici Polní – trať zde prochází zástavbou Horšovského Týna, mezi zahradami a rodinnými domy, ulicemi a městskou zelení. Překonává vysokým přemostěním koryto Lazeckého potoka, jiné vodní plochy se zde ani v blízkosti trati nenacházejí.

B. Úsek – podél ulice Polní až ke konci úseku u nivy Radbuzy; trať zde doprovází liniová zeleň stromů a křovin, dále se nachází pole, ze severní strany nevyužité plochy s rozptýlenou zelení.

Obojživelníci

Charakter převažující části území vylučuje trvalý výskyt obojživelníků. Nenachází se zde vodní plochy, které by umožňovaly rozmnožování nebo výskyt v delším časovém období. V nejbližším okolí trati ovšem nelze vyloučit výskyt některých zástupců této skupiny, zejména během období jarního, případně podzimního tahu.

V místě, kde těleso trati přechází přes vodoteč Lazecký potok byla zastižena **ropucha obecná** *Bufo bufo* (ohrožený druh) – během lovu potravy. Jedná se o příležitostný, ojedinělý výskyt, bez přímé vazby k prostředí zkoumaného území.

Plazi

Tělesa železničních tratí s otevřenými plochami, sutím podobnými hromadami šterku a kamení a výslunnými svahy jsou častým místem výskytu běžnějších druhů plazů.

Ve zkoumaném území byla pozorována **ještěrka obecná** *Lacerta agilis* řazená mezi zvláště chráněné druhy v kategorii silně ohrožené. Trať a její okolí poskytuje útočiště roztroušeně, plošně rozšířené populaci tohoto druhu.

Ptáci

Seznam všech zjištěných druhů ptáků je uveden i se specifikací úseku, kde byly zaznamenány, v tabulce 1.

Český název	Vědecký název	Stupeň ochrany	Úsek A	Úsek B	Komentář k výskytu
volavka popelavá	<i>Ardea cinerea</i>			x	přelety
čáp bílý	<i>Ciconia ciconia</i>	O	x	x	časté přelety
kachna divoká	<i>Anas platyrhynchos</i>		x	x	přelety
moták pochop	<i>Circus aeruginosus</i>	O		x	přelety
káně lesní	<i>Buteo buteo</i>			x	přelety
poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>		x	x	lov, přelety
bažant obecný	<i>Phasianus colchicus</i>			x	sběr potravy
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>		x	x	přelety, sběr potravy
hrdlička zahradní	<i>Streptopelia decaocto</i>		x	x	přelety, sběr potravy
rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	O	x	x	přelety
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>		x		přelety
skřivan polní	<i>Alauda arvensis</i>			x	přelety, sběr potravy

Český název	Vědecký název	Stupeň ochrany	Úsek A	Úsek B	Komentář k výskytu
vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	O	x	x	přelety
jiříčka obecná	<i>Delichon urbica</i>		x	x	přelety
konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>		x	x	přelety, sběr potravy
střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>		x		přelety
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>			x	přelety, hnízdění v křovinách
rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>		x		hnízdění na budovách
rehek zahradní	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		x		hnízdění v zahradách
kos černý	<i>Turdus merula</i>		x	x	hnízdění v okolních zahradách
drozd kvičala	<i>Turdus pilaris</i>			x	přelety
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>		x	x	hnízdění v okolních zahradách
rákosník zpěvný	<i>Acrocephalus palustris</i>			x	hnízdění v křovinách u trati
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
pěnice pokřovní	<i>Sylvia curruca</i>			x	hnízdění v křovinách u trati
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
mlynařík dlouhoocasý	<i>Aegithalos caudatus</i>		x		přelety, hnízdění v zahradách
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
sýkora modřinka	<i>Parus caeruleus</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
ťuhýk obecný	<i>Lanius collurio</i>	O		x	hnízdění v křovinách u trati
sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>		x	x	přelety
straka obecná	<i>Pica pica</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
vrána obecná	<i>Corvus corone</i>			x	přelety
krkavec velký	<i>Corvus corax</i>	O		x	přelety
špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
vrabec domácí	<i>Passer domesticus</i>		x		hnízdění na budovách
vrabec polní	<i>Passer montanus</i>			x	hnízdění na budovách

Český název	Vědecký název	Stupeň ochrany	Úsek A	Úsek B	Komentář k výskytu
pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
hýl obecný	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>			x	přelety
zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>		x	x	přelety, hnízdění v zahradách
strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>			x	hnízdění v křovinách u trati

Celkem bylo v dotčeném území nebo jeho okolí zjištěno 43 druhů ptáků. Jedná se většinou o běžné, synantropní druhy, adaptované na prostředí lidských sídel. 6 zaznamenaných druhů je řazeno mezi zvláště chráněné.

Zhodnocení

Orientační biologický průzkum v zájmovém území neprokázal žádný zvláště chráněný druh rostlin. Nacházejí se zde běžné druhy rostlin provázející železniční tratě v obcích a v intenzivně využívané zemědělské krajině. Západně od křížení s komunikací II/193 prochází trať zářezem ve skále, na které je vyvinut biotop vegetace silikátových skal a drovin (lokalizace – obr. 2). Realizací záměru pravděpodobně nedojde k poškození tohoto přírodního biotopu.

V celém sledovaném úseku je vegetace v kolejišti i v šíři 2 až 3 m od okraje kolejového lože zasažena aplikací herbicidu.

Na tělese trati nebo v jeho okolí byl zjištěn výskyt jednoho druhu obojživelníka, jednoho druhu plaza a 43 druhů ptáků. Ropucha obecná (ohrožený druh) se u trati vyskytla spíše příležitostně a není nijak vázána na zkoumané území. Násep trati je naopak typickým biotopem ještěrky obecné (silně ohrožený druh), která se zde vyskytuje pravidelně a poměrně početně.

Ze šesti zjištěných zvláště chráněných druhů ptáků nad územím pouze přeletuje 5 druhů (čáp bílý, moták pochop, rorýs obecný, vlaštovka obecná a krkavec velký). Tyto druhy k území nemají bližší vazbu a plánovaný záměr rekonstrukce přejezdu se jich nijak nedotkne. Ťuhýk obecný (ohrožený druh) hnízdí v křovinách doprovázejících těleso trati na východním konci sledovaného úseku. Pokud by došlo k zásahu do této vegetace, je nutné ho provést mimo dobu hnízdění, tedy mimo období 1. 4. až 31. 7.

Zkoumané území charakterizují fotografie na obr. 3 až 8.

Obr. 3 Kolejiště vlakového nádraží Horšovský Týn

Obr. 4 Vegetace silikátových skal (S1.2) v zářezu trati

Obr. 5 Přejezd s plánovanou výstavbou zabezpečovacího zařízení

Obr. 6 Dobře patrná aplikace herbicidu v prostoru kolejiště a jeho okolí

Obr. 7 Křoviny naproti průmyslovému areálu na východním okraji města

Obr. 8 Východní část území

Zpracovatel

Mgr. Štěpánka Čížková, Mgr. Ondřej Volf

Spolek Ametyst – sekce ochrana přírody

Boženy Němcové 684, 332 02 Starý Plzenec

Září 2021

